

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

כ"ו באלול התשע"ו
29 בספטמבר 2016

חוזר פנסיה 4-3-2016
סיווג: כללי

הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 16(ג) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן - חוק קופות גמל), להלן הוראותיי:

1. כללי

סעיף 16 לחוק קופות גמל קובע כי קופת גמל תתנהל על פי תקנון שאישר לה הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה) וקובע בין היתר, בסעיף קטן (ג) כי הממונה רשאי, לשם שמירה על ענייניהם של העמיתים, לתת הוראות בדבר זכויות וחובות של עמיתים בקופת גמל שייקבעו בתקנון קופת גמל וניסוחן.

במהלך השנים נוצרו הבדלים בין תקנוני קרנות הפנסיה החדשות. שוני בין תקנונים מקשה על החוסך בבחירת קרן הפנסיה ופוגע בתחרות מאחר שהוא מסיט את המיקוד בבחירת קרן הפנסיה מהפרמטרים המרכזיים כגון, איכות השירות, איכות ניהול ההשקעות, תוצאות המאזן האקטוארי של הקרן ושיעור דמי הניהול.

מטרת חוזר זה לפשט ולהנגיש את זכויות וחובות העמיתים הקבועות בתקנוני קרנות הפנסיה, על מנת להגביר את המודעות של החוסכים בדבר זכויותיהם בקרנות הפנסיה, להגדיל את כוח המיקוח שלהם ולהביא להגברת התחרות בענף קרנות הפנסיה.

בהתאם לכך מפורטות להלן הוראות בדבר קביעת זכויות וחובות של עמיתים בקרן פנסיה חדשה מקיפה ואופן ניסוחן.

2. תקנון הקרן

- א. חברה מנהלת תקבע את נוסח תקנון קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה בהתאם לנוסח התקנון המצורף כנספח א' לחוזר זה.
- ב. החברה המנהלת תצרף לתקנון נספחים בהתאם למפורט בנספח א' ובכפוף לאישור הממונה.

3. פרסום באינטרנט

חברה מנהלת תפרסם מסמכים ומידע בהתאם לנדרש בנספח ב' בדף מרוכז באתר האינטרנט שלה. הדף יכלול כותרות המפנות בכל נושא למסמכים ולמידע הנדרשים.

4. שינויים ותוספות לתקנון קרן פנסיה מקיפה

א. על אף האמור בסעיף 2, חברה מנהלת אשר מבקשת לקבוע בתקנונה הוראה שלא בהתאם להוראות שבנספח ב', רשאית להגיש לממונה בקשה לאישור שינוי התקנון בהתאם להוראות סעיף 17 לחוק קופות גמל ובהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 5-9-2015 שעניינו הנהגת תכניות ביטוח ותקנון קופת גמל או כל חוזר שיבוא במקומו.

ב. על אף האמור בסעיף 2, חברה מנהלת רשאית, בכפוף לאישור הממונה, לקבוע בתקנונה הוראות בהתאם לנספח א'.

5. דיווח לעמיתים

א. חברה מנהלת תודיע בכתב לעמיתים על עדכון תקנון הקרן בהתאם לאמור בחוזר זה במועד הדיווח השנתי לעמיתים העוקב למועד עדכון תקנון הקרן.

ב. הודעה כאמור בסעיף קטן (א) יכול שתצורף לדיוור האלקטרוני או למעטפה, לפי העניין, שבהם נשלח הדוח המקוצר, בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 18-9-2016 שעניינו דוח שנתי ורבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי.

6. הגשת תקנונים

א. חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה תגיש לאישור הממונה תקנון בהתאם להוראות סעיף 2 לחוזר זה עד ליום 1 בספטמבר 2017 ותעדכן תקנונה בהתאם להוראות חוזר זה עד ליום 1 בינואר 2018.

ב. חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה אשר מבקשת לפעול בהתאם להוראות סעיף 4 לחוזר זה, תגיש לממונה מסמך נפרד המרכז את השינויים הנוספים שהיא מבקשת לקבוע בתקנונה.

7. תחילה

תחילתו של חוזר זה ביום פרסומו.

8. תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על חברות מנהלות של קרנות פנסיה חדשות.

9. הוראות מעבר

א. בהגדרת "שכר מבוטח" לגבי עמית עצמאי, שיעור ההפקדה לפיו יחושב השכר המבוטח יישאר כפי שהיה בטרם עדכון תקנון קרן הפנסיה בהתאם לסעיף 6(א) לחוזר זה.

ב. הוראות סעיפים 18(ב) ו-18(ג) לנספח ב' לא יחולו על עמיתים שבטרם עדכון תקנון קרן הפנסיה בהתאם לסעיף 6(א) לחוזר זה היו עמיתים בקרן (להלן - **עמיתים קיימים**), ובלבד שהחברה המנהלת הודיעה לעמית בהודעה נפרדת מההודעה כאמור בסעיף 5 לחוזר זה, מהו שיעור דמי הניהול הנגבה ממנו בקרן הכללית ומהו שיעור דמי הניהול הנגבה ממנו בקרן המקיפה. למען הסר ספק, הוראות סעיפים אלו יחולו בכל מקרה על מצטרפים חדשים.

ג. הוראות סעיף 24 לנספח ב' יחולו כמפורט להלן:

1) שיעורי הכיסוי הביטוחי של עמיתים קיימים יישאר כפי שהיה בטרם עדכון תקנון קרן הפנסיה בהתאם לסעיף 6(א) לחוזר זה.

2) חברה מנהלת רשאית לשנות את שיעור הכיסוי הביטוחי לעמיתים קיימים ולהתאימו לנספח ב' והכל בכפוף לאישור הממונה.

3) חברה מנהלת תהיה רשאית, החל ממועד עדכון תקנונה בהתאם לסעיף 6(א) לחוזר זה, לאפשר כיסוי ביטוחי בשיעור של 85% לאלמן, שיעור כיסוי ביטוחי לנכות נמוך משיעור של 37.5% ושיעור כיסוי ביטוחי לשאירים נמוך משיעור של 40%, לעמיתים שמבקשים לבצע העברת כספים לקרן פנסיה חדשה מקיפה שבניהולה ושיש להם במועד בקשת העברת הכספים כיסוי ביטוחי כאמור, לפי העניין, בקרן אחרת.

ד. סעיפים 34(ד)6 ו-34(ד)7 לנספח ב' לא יחולו על עמיתים קיימים.

דורית סלינגר

הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון

נספח א' - הוראות שחברה מנהלת רשאית לכלול בתקנונה

1. חברה מנהלת רשאית, בכפוף לאישור הממונה, לקבוע בתקנונה כיסוי ביטוחי לבן נבחר עם מוגבלות, ובלבד שמתקיימים כל התנאים הבאים:
 - א. הגדרת "בן נבחר עם מוגבלות" תהא כדלקמן: "ילדו של עמית מבוטח, שאינו מסוגל לכלכל את עצמו ואין לו הכנסה כדי מחייתו במועד פטירת העמית או הפנסיונר וכל עוד אינו מסוגל לכלכל את עצמו ואין לו הכנסה כדי מחייתו כאמור, והעמית המבוטח או הפנסיונר רכש בשלו זכות לקצבה. לעניין זה לא יראו כהכנסה כדי מחייתו קצבת נכות כללית של המוסד לביטוח לאומי או קצבת זקנה של המוסד לביטוח לאומי."
 - ב. שיעור הכיסוי הביטוחי לבן נבחר עם מוגבלות יהיה עד 40% משכרו האחרון של העמית לכל בן נבחר עם מוגבלות, וזאת בכפוף לאישור החברה המנהלת ולהוראות התקנון, ובכפוף לכך ששיעור הכיסוי הביטוחי לבן זוג ולבן נבחר עם מוגבלות לא יעלה על 70% מהשכר הקובע לעמית.
 - ג. יחולו לגבי בן עם מוגבלות נבחר התנאים שנקבעו לגבי בן עם מוגבלות בהוראות סעיף 94 לנספח ב' לחוזר זה.
2. חברה מנהלת רשאית, בכפוף לאישור הממונה, לקבוע בתקנונה כי על אף האמור בסעיף 24(א) לנספח ב', עמית יהא רשאי לבחור, שיעור כיסוי ביטוחי מתוך אחד מהשיעורים המפורטים להלן ובלבד ששיעור הכיסוי הביטוחי שבחר העמית לנכות ושיעור הכיסוי הביטוחי שבחר העמית לשאירים לא יהיו גבוהים מהשיעורים המרביים שניתן לבחור בהתאם לאחד ממסלולי הביטוח המפורטים בסעיף 24(א) ולפי גיל ההצטרפות של העמית:
 - (1) לגבי כיסוי ביטוחי לנכות, אחד מאלה - 37.5%, 50%, 62.5%, 75%.
 - (2) לגבי כיסוי ביטוחי לשאירים, אחד מאלה - 40%, 60%, 80%, 100%.בכפוף לאמור בסעיף זה, חברה מנהלת תהא רשאית לקבוע מסלולי ביטוח נוספים על המפורט בסעיף 24(א) לנספח ב', ובלבד ששיעור הכיסוי הביטוחי יהא זהה בכל גיל הצטרפות.
3. חברה מנהלת רשאית, בכפוף לאישור הממונה, לקבוע בתקנונה כי עמית שהצטרף לקרן או חידש ביטוח בקרן לאחר תקופה העולה על 12 חודשים, ולא הודיע לחברה המנהלת על בחירותיו ביחס לאפשרויות הכיסוי הביטוחי, יהא מבוטח גם בכיסוי ביטוחי לנכות כפולה.
4. חברה מנהלת רשאית בכפוף לאישור הממונה, לקבוע בתקנונה כי לא תחול תקופת אכשרה לגבי עמית שוויתר על כיסוי ביטוחי לשאירים או לבן זוג בתום תקופת הוויתור, ובלבד שהעמית שוויתר על כיסוי ביטוחי כאמור שילם במהלך תקופת הוויתור על כיסוי ביטוחי בשל ביטול תקופת אכשרה.
5. חברה מנהלת רשאית בכפוף לאישור הממונה, לקבוע בתקנונה מסלול השקעות ברירת מחדל בכפוף להוראות סעיף 4(א)2 לחוזר גופים מוסדיים 13-9-2016 שעניינו "מסלולי השקעה בקופות גמל - תיקון" או כל חוזר שיבוא במקומו.